

8.12.2022

Vero-osasto
Tiia Hyysalo

Porotalouden tuottoerusteiden vahvistaminen vuodelta 2022 toimitettavaa verotusta varten

1. Yleistä

Tuloverolain (1535/1992) 44 §:n mukaan porotaloudesta saatu tulo on veronalaista pääomatuloa lukuun ottamatta porotalouden hyväksi tehdyn työn arvoa. Porotaloudesta saatuna tulona pidetään sitä puhdasta tuottoa, jonka porotalouden arvioidaan edellisenä poronhoitovuotena keskimäärin tuottaneen paliskunnan toimesta luettua, vuotta vanhempaa poroa kohti, ottaen huomioon paikkakunnalla tavalliset porokarjasta aiheutuneet kustannukset. Tämä tuotto määrätään kunkin vuoden verotusta varten vahvistettujen tuottoerusteiden nojalla.

Tuloverolain 44 §:n 4 momentin (1058/2021) mukaan valtioneuvoston asetuksella vahvistetaan porotalouden tuottoerusteet viimeistään kunkin vuoden joulukuun 10 päivä. Ennen tuottoerusteiden vahvistamista valtioneuvoston on kuultava Verohallintoa ja Paliskuntain yhdistyksen on viimeistään kunkin vuoden lokakuun 31 päivänä tehtävä valtioneuvostolle ehdotus porotalouden tuottoerusteista.

2. Porotalouden tuottoerusteet

Verohallinto on 2.11.2022 antanut tuloverolain 44 §:n 4 momentin mukaisen lausunnon porotalouden tuloverotuksen tuottoerusteista vuodelle 2022. Verohallinnon lausunnon pohjana on ollut Paliskuntain yhdistyksen 26.10.2022 päivätty esitys porotaloudesta saadun tulon verotuserusteiksi vuodelle 2022. Ehdotus perustuu paliskuntien ilmoittamiin tietoihin, joilla porotalouden tuottavuuteen vaikuttavat tekijät on pyritty selvittämään mahdollisimman yhtenevin perustein. Tietojen ilmoittamisessa käytettävä lomake täyttöohjeineen on vahvistettu Verohallinnossa.

Verohallinnon lausunnossa todetaan Paliskuntain yhdistyksen ehdotukseen liittyen seuraavaa:

”Poronhoitovuonna 2021/2022 teurastettiin 70 381 poroa, mikä on 24 prosenttia enemmän kuin edellisenä poronhoitovuonna. Teuraiden keskipaino oli 23,26 kiloa. Teuraiden arvonlisäveroton keskihinta nousi edellisen poronhoitovuoden 9,15 eurosta 9,91 euroon/kg. Teurastulon yhteismäärä kasvoi edellisestä poronhoitovuodesta 26 prosenttia 16,22 miljoonaan euroon.

Porotalous sai porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain mukaisia avustuksia ja muita tuotantoavustuksia yhteensä noin 1,8 miljoonaa euroa. Poronomistajille on lisäksi maksettu eläinperusteista tukea yhteensä 4,43 miljoonaa euroa. Porotalouden saamat korvaukset liikenteen aiheuttamista vahingoista olivat yhteensä 4,28 miljoonaa euroa. Riistavahinkolain

mukaisia korvauksia petojen porotaloudelle aiheuttamista vahingoista maksettiin poronhoitovuonna 2021/2022 yhteensä 9,6 miljoonaa euroa.

Kaikkien paliskuntien yhteenlaskettu teurastulon ja muiden tuloerien yhteismäärä oli poronhoitovuonna 2021/2022 noin 43,30 miljoonaa euroa. Edelliseen poronhoitovuoteen verrattuna tulot nousivat noin 23 prosenttia.

Porotalouden kokonaiskustannukset poronhoitovuonna 2021/2022 olivat 34,93 miljoonaa euroa, josta 7,47 miljoonaa euroa oli paliskuntien kirjanpidossa selvitettyjä poronmistajien yhteisiä menoja ja 27,46 miljoonaa euroa poronmistajien henkilökohtaisia menoja. Porotalouden kokonaiskustannukset nousivat 15 prosenttia edellisestä poronhoitovuodesta.

Tulojen ja kustannusten erotuksena laskettu porotalouden puhdas tulo oli poronhoitovuonna 2021/2022 yhteensä noin 8,36 miljoonaa euroa (poronhoitovuonna 2020/2021 4,86 miljoonaa euroa ja poronhoitovuonna 2019/2020 5,18 miljoonaa euroa). Lukuporojen määrä oli päättyneenä poronhoitovuonna yhteensä 168 515, jolloin lukuporoa kohti lasketuksi keskimääräiseksi tuotoksi muodostui 49,64 euroa.

Teurastusten vuosittainen vaihtelu, vaihtelut erilaisten porotalouteen maksettavien kovausten maksatusrytmeissä ja lukuporomäärän vaihtelut aiheuttavat joissakin paliskunnissa huomattavia vuotuisia tasomuutoksia lukuporoa kohti laskettavaan tuottooperusteeseen. Keskimääräisen tuoton arviointiin tähtäävän porotalouden tuloverojärjestelmän kannalta jyrkät vuotuiset tuottovaihtelut eivät kuitenkaan ole tarkoituksenmukaisia. Muutosten tasoittamiseksi Paliskuntain yhdistyksen ehdotus perustuu vakiintuneen käytännön mukaan kolmen peräkkäisen poronhoitovuoden keskimääräiseen tuottoon kohtuullistettuna kertoimella 0,8.

Lukuporoa kohti arvioidun tuoton alarajana on pidetty 2 euroa/lukuporo myös niissä paliskunnissa, joissa paliskunnan laskennallinen tulos kolmen vuoden keskiarvona ja kertoimella 0,8 kohtuullistettuna on alarajaa pienempi tai negatiivinen.

Tuottooperuste-ehdotuksessa on lisäksi otettu huomioon tuloverolain 30 a §:ssä (1323/2016) tarkoitettu yrittäjävähennys. Edellä kuvatulla tavalla laskettuihin paliskuntakohtaisiin tuottolukuihin on tehty vielä viiden prosentin suuruinen yrittäjävähennys, jolloin esimerkiksi tuoton alaraja on 1,90 euroa.

Verotettava puhdas tuotto lukuporoa kohti on Paliskuntain yhdistyksen ehdotuksen mukaan keskimäärin 28,88 euroa, ja porotalouden verotettavaksi puhtaaksi tuotoksi koko poronhoitoalueella yhteensä muodostuu noin 4,87 miljoonaa euroa, mikä on 8,45 prosenttia enemmän kuin edellisenä poronhoitovuonna. Yrittäjävähennyksen verotuottoa pienentävä vaikutus on yhteensä noin 256 000 euroa. Paliskuntia, joissa verotettava tuotto on vain 1,90 euroa/lukuporo, on yhdeksän kappaletta.”

Verohallinto esittää lausuntonaan, että porotalouden tuottooperusteet verovuodelle 2022 vahvistettaisiin valtioneuvoston asetuksella Paliskuntain yhdistyksen ehdotuksen mukaisina.

3. Taloudelliset vaikutukset

Ehdotetuilla tuottoperusteilla porotalouden verotettavaksi puhtaaksi tuotoksi koko poronhoitoalueella vuonna 2022 saadaan noin 4,87 miljoonaa euroa, kun se vuonna 2021 oli noin 4,49 miljoonaa euroa.

4. Ehdotus

Edellä esitetyn perusteella ehdotetaan, että porotalouden tuottoperusteet vuodelle 2022 vahvistetaan Verohallinnon lausunnon ja Paliskuntain yhdistyksen esityksen perusteella oheisen asetusehdotuksen mukaisiksi. Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023 ja sitä sovellettaisiin vuodelta 2022 toimitettavassa verotuksessa.